

§ 111 Möjlighet till prästvigning för kandidater från väckelserörelser inom Svenska kyrkan

DAG SANDAHL:

Fru ordförande! Jag ber då och då ur Psaltaren och tänker att jag ber i en tretusenårig gemenskap. Därför blev jag väldigt intresserad av utskottet som skriver, att ordningen som gäller för prästvigning i Svenska kyrkan har gällt under en relativt lång tid. Den relativitetsteorin vill jag gärna ha tydliggjord. Vad är en relativt lång tid i år räknat enligt utskottet? Jag frågar med tre tusen års perspektiv. Det andra är en fråga om Läronämnden. Läronämnden upprepar en kyrkopolitiskt motiverad men teologiskt slafsig text, att man ska bejaka giltigheten i såväl kvinnors som mäns vigning och sakramentsförvaltning. Bejaka är ett väldigt starkt ord och omöjligt att försvara.

Jag tänkte illustrera det. Biskop Elis Malmeström bejakade inte vigningen av en norsk präst som begärde prästvigning för Växjö stift på 1950-talet. Han var verkligen prästvigd men i en broderkyrka. Det godkände biskopen inte. Han var nämligen prästvigd i Quislingkyrkan. Jag kan bara förstå att biskopen av politiska skäl underkände en teologiskt legitim vigning. Han bejakade inte.

Det finns i ett av stiftet en präst som aldrig blivit konfirmerad. Han prästvigdes alltså mot gällande regelverk. Är det en präst som man måste bejaka giltigheten i vigningen av? Det var en öppen fråga. Man kan väl med goda skäl ifrågasätta om det finns specialfiler för somliga präster. Det finns några präster som fungerar som präster i strid med vad det ekumeniska konciliet i Nicea bestämde. Jag har en känsla av att Läronämnden inte riktigt vet vad som bestämdes i Nicea, men det är otvetydigt så att de inte är behöriga att vara präster. Ingen har bråkat om det, men nog kan man ifrågasätta deras situation om vi nu ska hålla på de ekumeniska koncilierna.

Eller biskopen i Stockholm, Ingmar Ström, som jag har anledning att skriva om. Uppgiften upprepas att han tog bort ett av vigningslöftena, där om ingen till anstöt. Det finns alltså präster i Svenska kyrkan som inte är vigda enligt gällande ordning. Då måste man inte bejaka deras vigning. Eller frågan till mig själv, gång på gång: Är det jag håller på med giltigt, är det riktigt? Har jag gjort rätt? Varje präst med självaktning ställer väl den frågan och måste ställa den självkritiskt. Jag skulle förmoda att en präst med normal tjänstgöringstid tre eller fyra gånger hamnar i den allvarliga frågan: "Vad är jag vigd till och vad är det jag gör?" Eller prästen som inte läser över nattvardselementen utan läser rakt ut i luften med ryggen mot nattvardselementen, är det verkligen nattvard?

Alltså är bejaka ett teologiskt orimligt ord. Är det inte på tiden att Läronämnden på nytt börjar ta itu med de faktiska frågorna som ligger bakom? Man kan inte nöja sig med att upprepa det som är en kyrkopolitiskt motiverad men teologiskt slafsig text.

Med detta sagt tycker jag att man ska bifalla motion 2011:45.

BERTIL MURRAY:

Ordförande! Jag yrkar bifall till motion 2011:45. Det finns motioner som skrivs näst intill i vetskapen att de kommer att antas. Vanligare är att de skrivs i förhoppningen om att antas. Sedan finns det sådana som skrivs i vetskapen att de omöjligt kommer att antas. Men vem vet? Romarriket rasade samman, Berlinmuren föll och arabvåren kom. Kanske en dag – men ah, det är klart att vi inte är där när det gäller den här motionen. Vi är sannolikt mycket långt därifrån. En överväldigande majoritet kan sitta lugnt och låta minoriteten ha sin tanke- och yttrandefrihet i vetskap att de inte kommer att erövra makten.

Men, jag saknar i utskottets betänkande några ord av godhet till meningsmotståndarna, folket ute i de väckelserörelser som inte helt funnit sig i rådande ordning när det gäller vinningen till präst. Hade det vart helt omöjligt att ändå visa dem lite omsorg? Ja, tycks utskottet mena. I denna fråga får ingen hand sträckas ut, inga försonande ord får sägas, ingen bekräftande vänlighet uttryckas. Låt då mig göra det här och nu, så har åtminstone någon sagt det.

Kära vänner, var ni är befinner er någonstans. Era böner behövs. Utan ert engagemang skulle Svenska kyrkan bli fattigare, mycket fattigare. Ni är inte hela kyrkan, långt därifrån, men ni är också kyrka på den plats där ni lever och verkar, där ni firar gudstjänst och mässa, där ni brottas med kyrkan och med hennes strukturer, där ni vill ge era liv till Gud. Tillsammans är vi kallade till ett liv i helighet, tillsammans är vi kallade att ständigt söka och hålla fast vid Guds vilja. Lidandet i den här tiden är obetydligt i förhållande till det löfte som Gud ger åt sin kyrka. Lev under Guds välsignande hand.

BERTH LÖNDAHL:

Ordförande, ledamöter! Jag lyssnade på en predikan för några veckor sedan i Uppsala domkyrka. Den talade om mångfald och pluralism och den varnade för likriktning. Man anade nämligen att om det inte är mångfald finns det enfald. Svenska kyrkan står mitt i denna värld och hennes medlemmar är inte en enda homogen grupp. Där finns en stor bredd, alltifrån ateister och agnostiker till kristna med hemvist i väckelserörelser. Dessa väckelserörelser har en lång och rik tradition. Deras möten samlar stora skaror och jag har själv vid några tillfällen celebrerat mässan, predikat och hållit föredrag i de sammanhangen. Ingen kyrka i Sverige rymmer de skarorna. Vi har räknat till ett par tusen kommunikanter och alla åker dit utan traktamente och reseersättning, bara i iver att få ta emot Guds ord och det heliga sakramentet.

Hjälp dessa att få de präster de behöver och frågar efter. Ha respekt för olika traditioner som ryms inom Svenska kyrkan. Låt den mångfalden berika oss. Driv inte bort dem. Det är inte så att de marscherar ut ur Svenska kyrkan, men det är så att de håller på att upptäcka att Svenska kyrkans gränstolpar har flyttats så att de ha hamnat utanför. Låt inte tidigare misstag upprepas.

Jag motionerar inte om att de ska prästvigas för att ha rätt till tjänst i Svenska kyrkan. Jag motionerar om att de ska prästvigas utan rätt till tjänst i Svenska kyrkan men att deras präster fortfarande ska ha en relation till Svenska kyrkan. Bejaka den mångfalden, annars finns det en risk att den mitt i alla våra tal om mångfald och pluralism bara riktar sig utåt, och att vi vägrar att upprätthålla den inåt. Vi visar stor generositet mot olikheten utåt och bristande generositet mot olikheten inåt. Där riskerar annars mångfalden att ersättas av – ja, om det inte är mångfald blir det ju enfald. Prästvigda förutan rätt till tjänst, undersök möjligheterna till detta.

Därmed yrkar jag bifall till mig egen motion 2011:45.

IRENE GUSTAFSSON:

Kyrkomötesledamöter och övriga! Jag talar för utskottet. Tillsyns- och uppdragsutskottet föreslår att kyrkomötet beslutar avslå motion 2011:45. Det som Bertil Murray sa nu har han redan sagt i utskottet. Därför var det ingenting nytt för oss. Det var rörande, känslofulla inlägg. Bland annat sa han i utskottet men inte här att det kommer det att läka många sår om vi går med på detta, men han glömde bort att det kommer att rivas upp betydligt många fler sår i Svenska kyrkan.

Utskottet ser inga skäl till att frånga ordningen att den som prästvigs bejaktar giltigheten i såväl kvinnors som mäns prästvigning och sakramentsförvaltning enligt Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Inga ändringar ska göras i bestämmelserna om villkoren för att kunna vigas till ett uppdrag inom kyrkans vigningstjänst. Kyrkans unga har enkelt uttryckt det hela med orden: "Varför viga någon utan rätt till tjänst i Svenska kyrkan?"

Som sagt, motion 2011:45 bör avslås.

BERTH LÖNDAHL (REPLIK):

Det oroar mig oerhört när man säger att det inte finns några skäl att tillstyrka motion 2011:45. Det oroar mig att tio tusentals människor som aktiva i Svenska kyrkan är "inga skäl". Det oroar mig att man osynliggör stora grupper som delar Svenska kyrkans gudstjänst och dess nattvard och som frågar: "Snälla rara, prästvig också för våra sammanhang."

IRENE GUSTAFSSON (REPLIK):

Jag tror att det skulle oroa mycket mer om vi skulle gå med på det. Det är jag helt övertygad om.

BERTIL MURRAY (REPLIK):

Irene, som du vet är jag ingen allt igenom ödmjuk person, men för att spara tiden i kväll avstår jag från att utveckla någon replik.

IRENE GUSTAFSSON (REPLIK):

Det var det klokaste Bertil har sagt i kväll.